

Werkgroep Internationale Oogheelkunde

Vervolg notitie Wetenschap

Zaterdag 25 oktober 2025
UMC Utrecht

Ruud van der Pol

Even ter herinnering

Wetenschappelijke Onderzoek Internationale Oogheelkunde

Een paradigma shift voor de werkgroep?

Jan S. Stilma, mede namens Fred Hendrikse, Ype Henry, Hans Limburg en Marjolein Ronday

- Werkgroep 50 jaar in 2023
- Ontwikkelingen in support
- Presentatie notitie 20 april 2024

Notitie Wetenschappelijk Onderzoek Internationale Oogheelkunde

Datum: 12 januari 2024
Betreft: toekomstvisie
Van : Bestuur van de werkgroep Internationale Oogheelkunde van het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap. Met dank aan de ad-hoc Commissie met Ype Henry, Fred Hendrikse, Hans Limburg, Marjolein Ronday en Jan Stilma (redacteur).

Aanleiding
Tijdens het 50 jaar jubileum van de werkgroep Internationale Oogheelkunde op 4 november 2023 werd door Bollemeijer de vraag gesteld: Waar staan wij over 5, 10 en 50 jaar?
Eén suggestie was om het wetenschappelijk onderzoek te stimuleren en te streven naar een bijzondere leerstoel Internationale Oogheelkunde in Nederland. Dit zou een nieuwe uitdaging zijn voor de werkgroep die zich tot nu toe vooral heeft beziggehouden met motivatie, patiëntenzorg en opleiding. Stimuleren van wetenschappelijk onderzoek staat al in de doelstellingen van de werkgroep,[1] dat is nu een mooie uitdaging voor de toekomst!
Na de vergadering kwamen bovengenoemde leden overeen om samen een notitie voor te bereiden om deze suggestie uit te werken. Achtereenvolgens komen de volgende vragen aan de orde:

1. Wat is er al gebeurd aan wetenschappelijk onderzoek in Nederland?
2. Wat gebeurt er in Europa?
3. Waar zou het onderzoek kunnen plaatsvinden (verspreid of gecentraliseerd)?
4. Hoe zou de formatie van de onderzoekgroep Wetenschappelijk Onderzoek Internationale Oogheelkunde (WOIO) er uit moeten zien?
5. Budget: Wat kost het en wie zou dit onderzoek willen financieren?
6. Welke onderwerpen zijn prioriteit voor Internationale Oogheelkunde?
7. Welke activiteiten zou een onderzoekgroep kunnen ondernemen en waar zou die gehuisvest kunnen worden? (afdeling oogheelkunde, afd. epidemiologie, KIT)
8. Wie zou op termijn bijzonder hoogleraar kunnen worden?
9. Welk tijdspad wordt nagestreefd?

Dit lijkt ambitieus, maar de boom zal alleen groeien als je het zaadje plant.

1 Wat is er al gebeurd aan wetenschappelijk onderzoek in Nederland?

Voor proefschriften en individuele bijdragen, zie tabel 1 (einde).

Hieruit blijkt dat vrijwel alle universiteiten op enig moment hebben bijgedragen aan Internationale Oogheelkunde. Dit is een basis voor draagvlak voor meer WOIO.

Personen die langdurig actief zijn in internationale oogheelkunde en gepubliceerd hebben, zijn: Hans Limburg (RAAB= Rapid Assessment Avoidable Blindness [2]), Martin Bloem (voeding en vitamine A gebrek, nu Johns Hopkins USA [3]) en Danny Haddad (voorheen Hellen Keller, Emory University, Orbis en sinds 2021 *Inclusive Eye Health Director* bij CBM Global [4 5 6]). Aniki Rothova heeft Kate Pathanapitoon opgeleid in uveitisonderzoek.[7] Kate is nu hoogleraar aan de Chiang Mai University, Thailand.
Jan Keunen heeft VISION 2020 vertegenwoordigd voor Nederland. [8] Met Hans Limburg zijn projecten gestart om ouderen in verpleeghuizen bij opname en daarna jaarlijks te controleren op hun visus. Dat was in enkele instellingen heel succesvol. [9] Kort daarna echter

Korte samenvatting

De **doelstellingen** van onze werkgroep zijn:

- het bevorderen van oogheelkundige zorg in de lage lonen landen,
- het stimuleren van (oog)artsen en paramedici om voor korte of langere tijd in de de lage lonen landen te werken,
- het uitwisselen van ervaringen en informatie over oogheelkunde in de lage lonen landen, tussen oogartsen, paramedisch personeel en particulieren,
- het verzamelen van wetenschappelijke gegevens en informatie over de technische mogelijkheden met betrekking tot de oogheelkunde in de lage lonen landen,
- het bevorderen van informatie-uitwisseling over instanties die financiële steun kunnen verlenen aan oogheelkundige projecten in de lage lonen landen,
- het stimuleren van onderzoek naar de “tropische” oogziekten in de lage lonen landen en Nederland,
- het bevorderen van mogelijkheden voor postacademisch onderwijs in de oogheelkunde voor (oog)artsen en paramedici,
- het ontwikkelen van aangepaste technologie voor oogheelkunde in de lage lonen landen.

Waarom?

NADELEN

- Onderzoek kost geld
- Kost tijd
- Infrastructuur nodig

VOORDELEN

- Inzicht in ziektepatronen (scholen India)
- Verbetering van zorg
- Kwaliteitsverbetering van personeel
- Internationale contacten en aanzien
- Carrière perspectief oogartsen
- Eigen Hoogleraren (v.b. Thailand, China en Portugal)

Wat is er al gebeurd in NL?

Proefschriften (20)

- RUG: Sauter*
- Utrecht UMC: vd Lelij, Njoo, Ronday, Limburg, Pathanapitoon
- AMC VU: Minderhoud*, Thapa S.* en R.*
- EUR: Dekkers*, Bonnemaijer*
- RadboudUMC: Hendrikse*
- MaastrichtUMC: Yuan Tian, Shetty*
- London: Karin v. Dijk

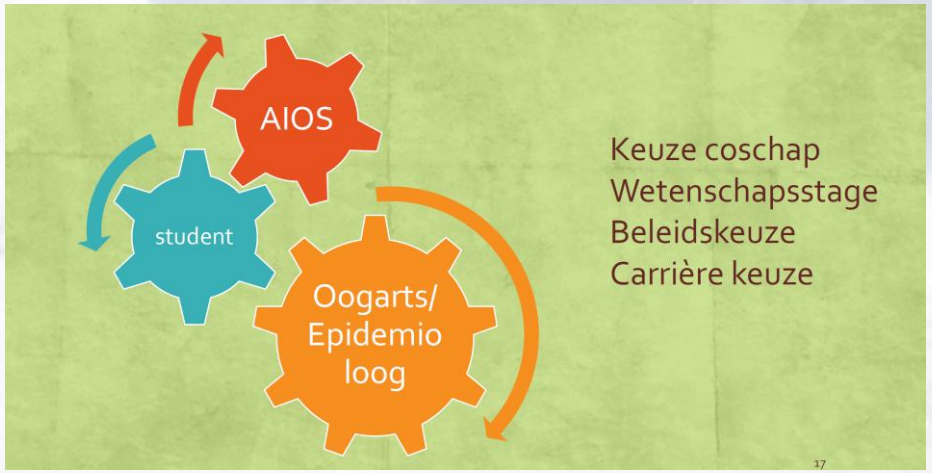
*= PDF beschikbaar

Artikelen, o.a.

- Limburg (> 51 art. RAAB)
- Keunen (VISION 2020)
- Hogeweg (lepra)
- Bloem (voeding, vit. A)
- Haddad (health care)
- Kijlstra/Yang (>253 art.) uveitis in China
- Rothova/ Pathanapitoon, uveitis Thailand

Volgordelijkheid

- Adviesaanvragen
- Infrastructuur
- Vragen beantwoorden
  - Wat (Public heath en/of oogheelkundig)
  - Wie
  - Waar
  - Dekking kosten (geschat € 120.000 pj)

Wat loopt er?

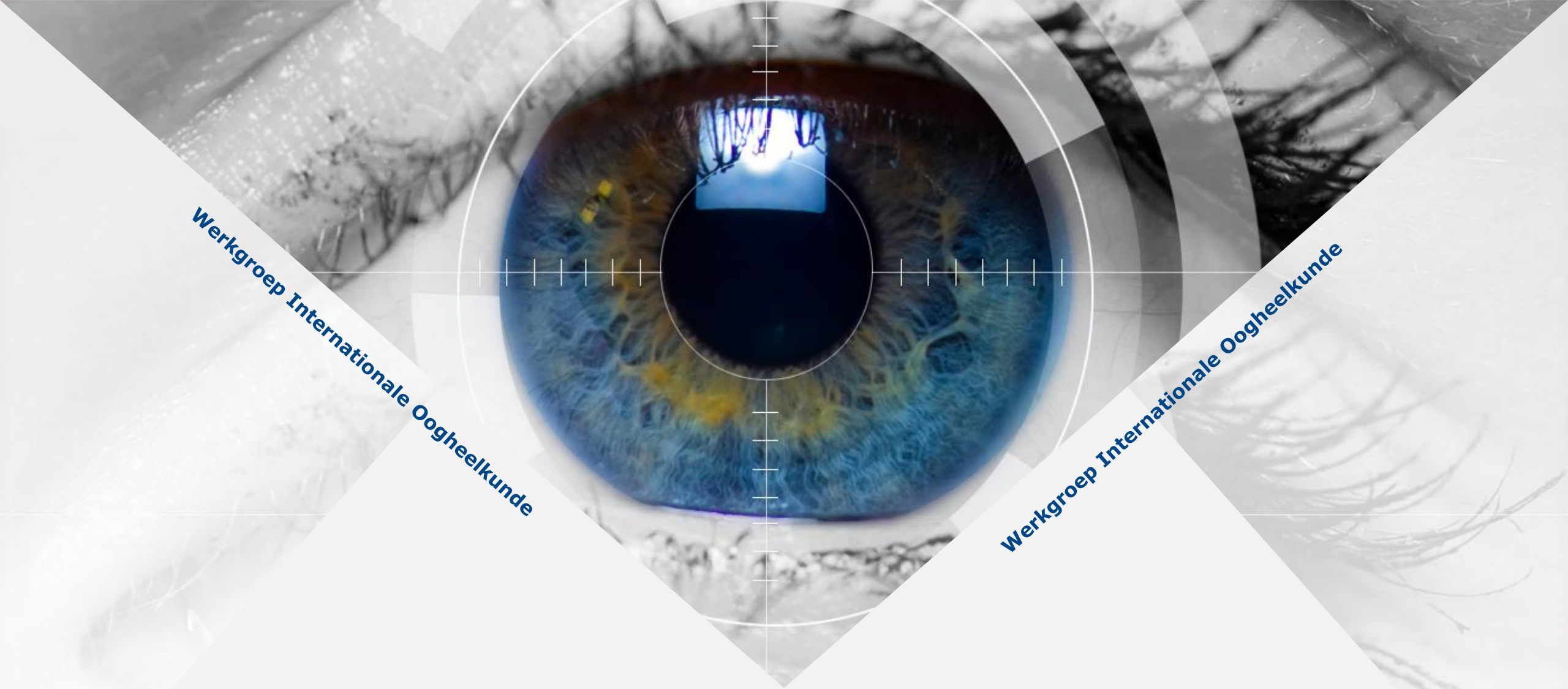
- Adviesaanvraag Commissie Wetenschap
- Adviesaanvraag NSGH
- Contact met International Centre for Eye Health
- Overleg andere werkgroepen in NL
- Marjolein Ronday nieuw bestuurslid
- Herverdeling taken bestuur
- Overwegen lidmaatschappen (bv ISGEO ?)
- Infrastructuur bouwen kost tijd & geld…

Vragen?

Dank voor uw aandacht